

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**ETAPA JUDEȚEANĂ/SECTOARELOR
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI A
OLIMPIADELOR NAȚIONALE ȘCOLARE -
2026**

PROBA SCRISĂ

**LIMBI MATERNE SLAVE –
SECȚIUNEA (1)
LIMBA ȘI LITERATURA MATERNĂ CEHĂ**

Clasa a XII-a

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență:
.....
Centrul de olimpiadă:
Localitatea:
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

B	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

C	COMISIA DE EVALUARE	PUNCTAJ (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	PUNCTAJ FINAL			

- Veškerá zadání jsou povinná.
- Žákovi se uděluje 10 bodů zdarma.
- Časový limit pro řešení testu je 3 hodiny.

ZADÁNÍ I.

(30 bodů)

Je dán následující text:

Popeleční středa

Felix Háj

Kája Mařík žil s maminkou i tatínkem na samotě u lesa. Tatínek dělal myslivce a maminka se starala o domácnost. Kája chodil do školy a také poutivě do kostela. Byl to hodný chlapec, ale někdy jednal prudce a bez rozmyslu.

Na Popeleční středu pan farář oznámil: „Přijďte si do kostela pro popelec. Udělám posvěceným popelem na vašich čelech křížek na znamení, že i vy musíte býti v této době zvláště hodnými. Lepšími, poslušnějšími než dříve!“

Kája šel s rodiči do kostela. V řadách už stály a poklekaly děti kolem mřížek. Když na něho došla řada, přiklekl k mřížce se žhavým přáním: „Kéž jen mi pan farář hodně popela na čelo nasype, aby mně to vydrželo, než přijdu domů!“ A skutečně měl na čele tmavý křížek. Cítil se důležitý a slavnostní, jako by začínalo něco velmi vážného.

Upaloval do školy. Povznesená nálada v jeho srdéčku plakala. Ve škole ostatní děti hulákaly, ale Kája sedl na své místo. Z obou dlaniček udělal stříšku nad čelem, jen aby nikdo popelec mu nesmazal, a tiše seděl.

Vojta se posmíval: „Proč si držíš ruce nad čelem?“

„Aby mi nikdo nesmazal popelec,“ odpověděl Kája.

„A ukaž!“ řekl Vojta – a schválně mu křížek setřel. Smál se a ostatní děti překvapeně ztichly. Kája se rozzlobil a začal se s Vojtou prát. Ostatní děti křičely: „Kájo, nedej se!“

Když přišel pan řídící, zůstal překvapený. „Kájo, ty se umíš prát? To bude mít maminka radost!“ Kája se rozplakal: „On mi utřel popelec a já jsem si ho chtěl přinést domů čerstvý!“ Bylo mu líto nejen křížku, ale i toho, že se neovládl. Pan řídící změkl: „Běž si pro jiný, ale hned se vrať!“ A dodal přísně Vojtovi, že takové chování není správné.

Kája se vrátil šťastný s novým křížkem. Dávala si velký pozor, aby si jej znovu nesetřel. Cestou domů ho teta kovářka volala: „Pojď sem, vezmu si štipec popelce od tebe!“

Kája dělal, že pospíchá: „Nemám kdy, líhnou se nám housata!“ Hned si ale uvědomil, že zalhal, a zamrzelo ho to.

Doma maminka řekla: „To je lež. Odvykni si lhaní!“ Kája sklopil oči a tiše přikývl. Večer přemýšlel o celém dni a uvědomil si, že být hodný není jen mít křížek na čele, ale chovat se správně. Pomodlil se a slíbil si, že se příště pokusí víc ovládnout. A přesto si ještě vzpomněl na volání spolužáků: „To je Kája, co dnes přebral Vojtu!“ A v srdci mu zůstala malá hrdost.

(upravený text podle kapitoly z románu Felixe Háje)

Přečti si text, odpověz na otázky a vyřeš daná cvičení:

1.CVIČENÍ

5 bodů

1.a) Jaký je název (titul) textu?

1.b) Kdo je autorem textu?

1.c) Kolik odstavců má daný text?

1.d) Jaký žánr je daný text? (povídka, bajka, pohádka, román, báseň)

1.e) Kolik slov má poslední věta textu?

2.CVIČENÍ

5 bodů

2.a) Kdy se příběh odehrává?

2.b) Kde žil Kája Mařík s maminkou a tatínkem?

2.c) Proč volal pan farář školáky do kostela na Popeleční středu?

2.d) Kdo setřel Kájovi popelec z čela?

2.e) Proč ho teta kovářka volala?

3.CVIČENÍ

5 bodů

Přiřaď k hlavním myšlenkám (A) – (E) čísla (1) – (5), tak aby odrážely časovou posloupnost výše uvedeného textu.

A.	Vojta schválně setřel Kájovi křížek.
B.	Večer přemýšlel, že být hodný není jen mít křížek na čele, ale chovat se správně.
C.	Na Popeleční středu, Kája šel s rodiči do kostela.
D.	Kája se vrátil šťastný s novým křížkem.
E.	Ve škole si Kája skrýval čelo, aby mu nikdo nesmazal popelec.

Místo pro tvou odpověď:

A.	B.	C.	D.	E.

4.CVIČENÍ

3 body

Napiš ke každé otázce písmeno, které představuje správnou odpověď.

4.a) Kája byl hodný chlapec, ale někdy:

- A) jednal jako Vojta.
- B) jednal jako rozmazený kluk.
- C) jednal prudce a bez rozmyslu.
- D) jednal, jak říkal jeho kamarád.

Písmeno odpovídající
správné odpovědi
k otázce 4.a) je:

4.b) Když se Kája začal prát s Vojtou, ostatní děti křičely:

- A) „Kájo, nedej se!“
- B) „Kájo, běž pryč!“
- C) „Kájo, neplač!“
- D) „Kájo, musíš vyhrát!“

Písmeno odpovídající
správné odpovědi
k otázce 4.b) je:

4.c) Večer přemýšlel a slíbil si, že:

- A) se bude ještě víc prát s Vojtou.
- B) se příště pokusí víc lhát.
- C) se příště pokusí víc křičet.
- D) se příště pokusí víc ovládnout.

Písmeno odpovídající
správné odpovědi
k otázce 4.c) je:

5.CVIČENÍ**5 bodů**

Označ písmenem X pravdivost (P), anebo nepravdivost (N) každého výroku v souvislosti s daným textem.

	Výrok	P	N
5.a)	Kája chodil do školy a také poctivě do kostela.		
5.b)	V kostele stály a poklekaly děti kolem mřížek.		
5.c)	Ve škole všichni mlčeli jen Kája hulákal.		
5.d)	Vojta se posmíval, že Kája si držel ruce nad čelem.		
5.e)	Kája tvrdil tetě kováře, že se jim doma líhnou kořata.		

6.CVIČENÍ**5 bodů**

Převyprávěj výše uvedený text. Uveď kde, kdy, kdo, co, jak dělal (*minimálně 5 rozvitých vět*).

7.CVIČENÍ**2 body**

Doma maminka řekla: „To je lež. Odvykni si lhaní!“ Co si myslíš ty, měla pravdu maminka? Proč?

ZADÁNÍ II.

(30 bodů)

GRAMATIKA A ŽIVÝ JAZYK

1. CVIČENÍ

3 body

Vyber správné synonymum (slovo podobného významu) a napiš ho.

(obrovský, radostný, výborný, kecat)

- dobrý – _____
- velký – _____
- šťastný – _____

2. CVIČENÍ

3 body

Napiš správné antonymum (slovo opačného významu) k danému slovu:

(pozdě, mlčel, pravda, zlý)

- hodný – _____
- hned – _____
- lež – _____

3. CVIČENÍ

3 body

Doplň tabulku, urči číslo a rod podstatných jmen (substantiva).

podstatné jméno	rod (ženský/ta, mužský/ten, střední/to)	číslo (jednotné, množné)
školy		<i>množné číslo</i>
housata	<i>střední rod</i>	
farář		<i>jednotné číslo</i>

4. CVIČENÍ

4 body

Doplň tabulku u následujících sloves ve třetí osobě jednotného čísla v mužském rodu: plakat, pít, čekat, plavat.

čas minulý	čas přítomný	čas budoucí
<i>plakal</i>	<i>pláče</i>	
	<i>pije</i>	<i>bude pít</i>
<i>čekal</i>		<i>bude čekat</i>
	<i>plave</i>	<i>bude plavat</i>

5. CVIČENÍ

2 body

Doplň vhodnými přídavnými jmény (adjektivy) následovné věty, tak aby byly smysluplné.

- Kája si dával _____ pozor.
- Byl to _____ chlapec.

6. CVIČENÍ

4 body

Doplň i/í - y/ý, tak aby slova byla správně napsaná.

- Chlapec zlob__l a vůbec ho neposlouchal.
- Táta už je skoro l__sý.
- Do krmítka létají s__korky.
- Má dobrou poz__ci.

7. CVIČENÍ

4 body

Podtrhni jednou čarou podmět (subjekt) a dvěma přísudek (predikát).

- Kája chodil do školy a také poctivě do kostela.
- Ve škole ostatní děti hulákaly.

8. CVIČENÍ

4 body

Doplň i/í , y/ý, a/á, tak abys správně určil shodu podmětu s přísudkem.

- dívky zpíval _____
- chlapi hráli _____
- rybičky plaval _____
- housata se líhl _____

9. CVIČENÍ

3 body

Rozviň následující věty přidáním dalších slov.

- Babička běží. _____
- Slunce svítí. _____
- Mirek maluje. _____

ZADÁNÍ III.

(30 bodů)

Napiš vyprávění, alespoň na 40 řádků, na téma: „*Příběh z hřiště*” nebo „*Příběh ze školy*”.

Bodování se uděluje následovně:

1. Vnější forma textu – **4 body** (po 1 bodů za čitelnost textu, jasnou grafickou strukturu odstavců, dodržení okrajů a přehlednost textu)
2. Vnitřní forma práce – **23 bodů** (obsah – 6 bodů, kompozice – 8 bodů, jazyk – 5 bodů, styl – 4 body)
3. Celkový dojem/celkové vyznění napsaného textu – **3 body**

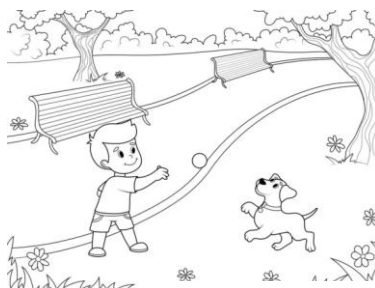
Poznámka 1.

Práce by neměla obsahovat nelogické názory, protispolečenské postoje a neetické názory, názory podporující poškozování lidského zdraví apod.

Pomocné náměty:

Příběh z hřiště

Kde se hřiště nachází?
S kým jsi tam byl/byla?
Jaké bylo počasí?
Co jste hráli nebo dělali?
Stala se nějaká nehoda nebo konflikt?
Kdo byl hlavní postavou příběhu?
Jak ses cítil/cítila během hry?
Jak všechno dopadlo?

Příběh ze školy

Kdy se příběh odehrál?
Ve které třídě nebo během jaké hodiny?
Kdo tam byl (učitel, spolužáci)?
Co se stalo neobvyklého?
Jak jsi reagoval/reagovala?
Měl příběh nějaké ponaučení?
Jak to celé skončilo?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____
14. _____
15. _____
16. _____
17. _____
18. _____
19. _____
20. _____
21. _____
22. _____
23. _____
24. _____
25. _____
26. _____
27. _____
28. _____

29. _____
30. _____
31. _____
32. _____
33. _____
34. _____
35. _____
36. _____
37. _____
38. _____
39. _____
40. _____
41. _____
42. _____
43. _____
44. _____
45. _____
46. _____
47. _____
48. _____
49. _____
50. _____
51. _____
52. _____
53. _____
54. _____
55. _____
56. _____
57. _____

58. _____
59. _____
60. _____
61. _____
62. _____
63. _____
64. _____
65. _____
66. _____
67. _____
68. _____
69. _____
70. _____
71. _____
72. _____
73. _____
74. _____
75. _____
76. _____
77. _____
78. _____
79. _____
80. _____
81. _____
82. _____
83. _____
84. _____
85. _____